

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

1GN470 Att vara lärare i fritidshem, 15 högskolepoäng

1GN470 To be a Teacher in Extended School Education, 15 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2023-03-06

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2023

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Naturkunskap 1b alt. Naturkunskap 1a1 + 1a2 och Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för och diskutera vad uppdraget att arbeta som lärare i fritidshem innebär, samt reflektera över uppdraget med utgångspunkt i gällande styrdokument och utifrån didaktiska perspektiv,
- redogöra för och diskutera skolväsendets styrning, organisation och samhälleliga roll ur ett historiskt och ett samtida perspektiv med fokus på fritidshem och skola,
- redogöra för och förhålla sig till frågor om demokrati och till skolväsendets värdegrundsuppdrag,
- visa förmåga till grundläggande kommunikativ kompetens i lyssnande, talande och skrivande,
- beskriva hur mångkulturella skolsammanhang inverkar på läraryrkets uppdrag,
- redogöra för och jämföra teorier om och perspektiv på utveckling, lärande och kunskap,
- redogöra för och diskutera hur barns skilda villkor och lärmiljöer kan påverka

möjligheterna till lärande,

- observera, beskriva och analysera barns lärande och utveckling,
- tillämpa ett grundläggande vetenskapligt förhållningssätt för akademiska studier och för ett professionellt yrkesutövande.

Innehåll

Kursen syftar till att utveckla grundläggande förståelse för lärares yrke och uppdrag, utbildningsväsendet inbegripet skolans styrdokument, elevers utveckling och lärande samt grundläggande dimensioner av vetenskapligt förhållningssätt. Kursen behandlar följande innehåll relaterat den utbildningsvetenskapliga kärnan: skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund i förskolan och skolan, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna; utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik och sociala relationer, konflikthantering och ledarskap.

Professionell progression

Kursen utgör basen för att utveckla ett professionellt förhållningssätt till läraruppdraget. Grundläggande perspektiv på lärares yrkeskunnande introduceras och relateras till pedagogisk grundsyn samt till undervisningens didaktiska dimensioner (planering, genomförande och bedömning). I kursen ges studenten möjlighet att påbörja utvecklingen av en yrkesmässig handlingsberedskap genom att reflektera över läraruppdraget i fritidshem och skola utifrån olika styrdokument. Kursen fokuserar elevers erfarenheter, kunskaper, lärande och utveckling samt hur dessa är relaterade till den pedagogiska verksamheten. Under kursen förbereds studenterna på att genomföra verksamhetsförlagd utbildning genom att diskutera lärares yrkesetiska riktlinjer och hur lärare på ett grundläggande sätt leder den pedagogiska verksamheten och hanterar konflikter i fritidshem och skola.

Vetenskaplig progression

I kursen introduceras ett vetenskapligt förhållningssätt för akademiska studier. Det handlar om att känna till de allmänna karaktäristiska dragen för akademiskt skrivande men även om att förstå skillnader mellan olika skrivdomäner, till exempel skillnad mellan personlig, professionell och akademisk skrivdomän. Allmänna normer för språkriktighet, textdisposition och referenshantering behandlas under kursen. I kursen introduceras grundstrukturen i en vetenskaplig text, hur artiklar byggs upp och vad som utgör vetenskapliga problem och frågor. Olika teoretiska perspektiv och ansatser tas upp på en allmän nivå gällande didaktik och specifikt gällande elevers lärande och utveckling. Datainsamlingsmetoden observation introduceras liksom forskningsetiska principer.

Globala värden

Utbildningsväsendets demokrati- och värdegrundsuppdrag och hur dessa uppdrag kan komma till uttryck i det pedagogiska arbetet utgör ett centralt innehåll i kursen. Internationella överenskommelser i form av till exempel barnkonventionen behandlas för att tillvarata barns intressen. De grundläggande demokratiska värderingarna tas upp utifrån olika perspektiv på undervisning och lärande inklusive hållbar utveckling, likabehandling och interkulturalitet.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, workshops och verksamhetsintegrerat arbete.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom muntliga och skriftliga redovisningar. De muntliga examinationerna består av seminarier som förbereds skriftligt medan de skriftliga redovisningarna består av två begreppstentor och två individuella texter. I kursen finns följande examinationsmoment:

Skolans och fritidshemmets styrdokument och organisation. U, G, 3,5 hp.

- a. Begreppstentamen: Styrdokument och organisation.
- b. Fyra examinerande seminarier vilka anges i kursens studiehandledning.

Lärarens uppdrag. U, G, VG, 4 hp:

- a. Skriftlig inlämningsuppgift: Skola, demokrati och samhälle.
- b. Ett examinerande seminarium vilket anges i kursens studiehandledning.

Begrepp och teorier om lärande, utveckling och kunskap. U, G, 3 hp.

- a. Begreppstentamen: Utvecklingspsykologiska begrepp.
- b. Tre examinerande seminarier vilka anges i kursens studiehandledning.

Pedagogisk praktik i relation till barns utveckling och lärande. U, G, VG, 4,5 hp.

- a. Gruppredovisning: Didaktisk aktivitet.
- b. Skriftlig inlämningsuppgift: Pedagogisk praktik i relation till teorier om utveckling, kunskap och lärande.

Samtliga seminarier och gruppredovisning bedöms med U eller G. För kursbetyget Godkänd ska samtliga examinationer bedömas som minst godkända. För betyget Väl godkänd krävs dessutom att examination två och fyra båda bedöms som Väl godkända.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge en anpassad examination eller att studenten genomför examinationen på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen och till de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärdering genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet: 1GN400 Perspektiv på läraruppdraget samt fritidshem och skolan i samhället – inriktning fritidshem, 7,5 högskolepoäng

1GN424 Perspektiv på läraruppdraget samt fritidshem och skolan i samhället – inriktning fritidshem/VI-profil, 7,5 högskolepoäng

1GN403 Utveckling, lärande och kunskap – inriktning fritidshem, 7,5 högskolepoäng

IGN427 Utveckling, lärande och kunskap – inriktning fritidshem/VI-profil, 7,5 högskolepoäng

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem (LGFRI) 180 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Ackesjö, Helena. (2014). *Barns övergångar till och från förskoleklass*. Diss. Linnéuniversitetet, kap 2-3. (pdf-fil). 26 sidor.

Alexandersson, Mikael. (2011). Att göra skillnad. *Pedagogiska magasinet*, (6/7), ss. 1-4. (pdf-fil). 3 sidor.

Andersson, Birgit. (2020). Fritidshemmets utveckling ur ett styrningsperspektiv. I Haglund, Björn, Gustafsson Nyckel, Jan & Lager, Karin. (red.) *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. Gleerups, ss. 35-58. 24 sidor. ISBN 9789151101019

Bengtsson, Hans, Svensson, Krister & Urbas, Anders. (2018). *Ansvar och sekretess i förskola, skola och fritidshem*. Liber AB, kap. 8. (pdf-fil). 17 sidor.

Borg, Carola. (2011). *Utbildning för hållbar utveckling ur ett lärarperspektiv - Ämnesbundna skillnader i gymnasieskolan*. Lic.avh. Karlstad Universitet, s. 6–14. (pdf-fil). 9 sidor.

Eilard, Angerd. (2010). *Barndomens förändrade villkor. Förutsättningar för barns lärande i en ny tid*. Skolverket. Pdf-fil. 50 sidor. ISBN: 9789186529253.

Ekehammar, Bo. (2015). *Socialpsykologi - Utdrag ur Grunderna i vår tids psykologi*. [Elektronisk resurs]. Natur & Kultur. 55 sidor.

Gustavsson, Bernt. (2002). *Vad är kunskap? En diskussion om praktisk och teoretisk kunskap*. Skolverket. (pdf-fil). 128 sidor. ISBN: 9185009199.

Gustafsson Nyckel, Jan. (2020). Vägen mot det undervisande fritidshemmet. I Haglund, Björn, Gustafsson Nyckel, Jan & Lager, Karin. (red.) *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. Gleerups, ss. 59- 75. 16 sidor. ISBN 9789151101019

Haglund, Björn. (2020). Från fritidspedagog till lärare i fritidshem. I Haglund, Björn, Gustafsson Nyckel, Jan & Lager, Karin. (red.) *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. Gleerups, ss 15-34. 19 sidor. ISBN 9789151101019

Hwang, Philip & Nilsson, Björn. (senaste upplagan). *Utvecklingspsykologi*. Natur & Kultur. 140 sidor enligt instruktion.

Jensen, Mikael. (2022). *Kommunikation i klassrummet*. Studentlitteratur. 52 sidor enligt instruktion. ISBN 9789144158068.

Lindensjö, Bo. (1999). "Demokrati" i *Demokrati och medborgarskap. Demokratiutredningens forskarvolym II*. SOU 1999:77. Fakta info direkt, ss. 11-35. (pdf-fil). 24 sidor.

Lindström, Gunnar & Pennlert, Lars Åke. (2022). *Undervisning i teori och praktik – en*

introduktion i didaktik. Fundo förlag. 50 sidor enligt instruktion. ISBN 9789198603934

Linnéuniversitetet. (2015). *Verksamhetsförlagd utbildning. Guide för hand-ledning och bedömning*. Nämnden för lärarutbildning, Linnéuniversitetet. 35 sidor.

Lundgren, Ulf Paul., Säljö, Roger & Liberg, Caroline. (red) (2014 eller senare upplaga). *Lärande, Skola, Bildning - grundbok för lärare*. Natur & Kultur, kapitel enligt instruktion. 45 sidor.

Olivestam, Carl. & Thorsén, Håkan. (senaste upplagan). *Värdegrund i förskola och skola. Om värdegrund, yrkesidentitet och praktik*. Remus förlag, kapitel enligt instruktion. 30 sidor.

Sandin, Bengt. (2003). "Skolan, barnen och samhället – i ett historiskt perspektiv". I *Kobran, nallen och majjen. Tradition och förnyelse i svensk skola och skolforskning*. Myndigheten för skolutveckling. (pdf-fil). 15 sidor.

Skolverket. (2009). *Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? Kunskapsöversikt om betydelsen av olika faktorer*. Skolverket, kapitel enligt instruktion (pdf-fil). 42 sidor. ISBN: 9789185545667

Stensmo, Christer. (senaste upplagan). *Pedagogisk filosofi: en introduktion*. Studentlitteratur, kapitel enligt instruktion. 15 sidor.

Säljö, Roger. (senaste upplagan). *Lärande: en introduktion till perspektiv och metaforer*. Gleerups. Kapitel enligt instruktion. (pdf-fil). 100 sidor.

Aktuella styrdokument för fritidshemmet och den obligatoriska skolan (se www.skolverket.se), ca 100 sidor.

Ytterligare texter kan tillkomma omfattande ca 100 sidor.